

לו אימא שלום אשתו, וכי נביא אתה, והשיב לה, כך מקובלני כל המורה הלכה בפני רבו הייב מיתה, מכל מקום זה שמת בתוך שנתו הוא מפני דיבורו של רבי אליעזר, כי חייבי מיתה בידי שמים אין דינן למות תוך שנתן דוקא, ואף בכרת אינו מת מיד, וכדמוכה מדברי התוספות פ"ב דשבת (כה). ד"ה כרת, וריש יבמות (ב). ד"ה אשת איש, ובכריתות (ז). ד"ה דחנקתיה. וכל שכן במיתה בידי שמים.

ובריש חגיגה (ג). אמר לר"י בן דורמסקית יוסי, פשוט ידך וקבל עיניך וכו', יחזרו עיני יוסי למקומן וחזרו, ולא תימא הני שיש לומר שהיה משום דיבורו, וכעין "ותגזר אומר ויקם לך", אלא מצאנו בסוף פ"ג דמגילה (כה): שאמר צא ובדוק בתועבת אמך, ובדקו אחריו ומצאו בו שמין פסול, שהרי זה לשעבר דבר הנמצא בהן כבר, ואי אפשר לומר שנתהווה על פי דבורו של רבי אליעזר עכשיו, אלא הרי היא כנבואה.

ידע זמן הקץ

ובזוהר חדש בראשית (ט"ז ג') נראה שצפה ברוח הקודש זמן הקץ, ואמר לרבי עקיבא וי דלא ימטא בר נש כו', אלפא שתיתאה ולא באשלמותיה [ואולי הוא למעמיה בפרק י' דסנהדרין (צ"ט) דימות המשיח מ' שנה], ובריש פרק י"ט דשבת (ק"ל) עיר אחת היתה בארץ ישראל שהיו עושין כרבי אליעזר והיו מתים בזמנם, ופעם אחת גזרו גזרה על המילה, ועל אותה העיר לא גזרה, ובסוף פרק ג' דתענית

(כ"ה): כשהתפלל על הגשמים ולא נענה, והתפלל רבי עקיבא ונענה, והיו מרנני רבנן, יצתה בת קול לכבודו [מיהו מצינו כיוצא בזה גם בפרק ז' דבבבא מציעא (פ"ה). לכבודו של ר' יוסי בנו של רבי אלעזר ברבי שמעון] ואמרה, לא שזה גדול מזה, אלא זה מעביר כו', ובזוהר שמות (ט"ו). דאחזיאו ליה בחלמא, אל תתפלל בעד העם הזה כו', וכשהתפלל י"ב טורי אפרסמונא דכיא עייל ההיא דלבש הושנא ואפודא, ובעי מקב"ה דליחוס על עלמא כו'.

צפה ברוח"ק מה שיהיה עם תלמידי רבי עקיבא

ובפרק ד' דברכות (כה): כשחלה ונכנסו תלמידיו לבקרו, אמר להם הזהרו בכבוד חביריכם, הערותי לעיל אות ז' בהגה"ה לפי גירסא שלנו באבות "יהי כבוד חבירך חביב" כו', למה הוצרך להזכיר ולצוות על זה קודם פטירתו, ויש לומר שעיקר כלל תלמידיו אלו היה רבי עקיבא, ואליו הוא שרמוז בזה ביום פטירתו שצפה ברוח"ק שעתידין תלמידי רבי עקיבא כ"ד אלף, למות על שלא נהגו כבוד זה בזה, כדאיתא ביבמות פ"ו (סב): ולזה הקדים רבי אליעזר לצוותו על כן, שיהיה לתלמידיו על זה.

הערת המוציא לאור: רבי עקיבא בכה והצטער על כל סודות התורה שיגנזו ויסתלקו מן העולם [ובזוהר פרשת וירא מדרש הנעלם (דף צ"ח): בפירוש מתוק מדכש שם בעמוד תמ"ז, כתב: וזה לשונו: מה שכעם רבי אליעזר על החכמים וקיללם על שלא באו ללמוד תורה אצלו, הטעם הוא לפי שרבי אליעזר קיבל הרבה תורה מרבתי, כמו שאמר הרבה תורה למדתי מרבתי, והיה רוצה למסור את כל מה שקיבל מהם, להחכמים הבאים אחריו, אבל לפי שברכוהו כמעשה דתנור של עכנאי (ב"מ נט): לכן לא באו החכמים ללמוד אצלו, וגם רבי עקיבא ענהו כן להשתמט ממונו